

Sygn. akt XIV C 295/20 upr

POSTANOWIENIE

Dnia 3 września 2020 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy Wydział XIV Cywilny

Referendarz sądowy P. P.

po rozpoznaniu w dniu 3 września 2020 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: (...) S.A. z siedzibą w M.

przeciwko pozwanemu: W. M.

o zapłatę

w przedmiocie wniosku pozwanego o zwolnienie od opłaty od wniosku o uzasadnienie wyroku

postanawia :

oddalić wniosek pozwanego o zwolnienie od opłaty od wniosku o uzasadnienie wyroku.

Referendarz sądowy P. P.

Zasadnicze powody rozstrzygnięcia

Wniosek pozwanego o zwolnienie od opłaty od wniosku o uzasadnienie postanowienia został oddalony, gdyż W. M. nie znajduje się w szczególnie trudnej sytuacji materialnej, która uniemożliwia mu uiszczenie opłaty od wniosku o uzasadnieniu wyroku wynoszącej 100 zł. Należy zauważyć, że pozwany już w dniu 02.10.2019 r. dowiedział się o toczącym się przeciwko niemu procesie cywilnym o zapłatę, gdyż w tym dniu odebrał wydany wobec niego nakaz zapłaty z dnia 18.09.2019 r. w sprawie sygn. akt X Nc 41334/19. W związku z tym trzeba przyjąć, że miał on aż 10 miesięcy na zgromadzenie środków pieniężnych potrzebnych do prowadzenia tej sprawy cywilnej. Pozwany powinien się liczyć z tym, że podejmowane przez niego czynności procesowe mogą wiązać się z koniecznością uiszczania opłat sądowych i dlatego powinien dokonać oszczędności w celu zebrania potrzebnych funduszy. Trzeba stwierdzić, że nawet przy stosunkowo skromnych środkach finansowych, którymi dysponuje przez wspomniany okres 10 miesięcy był on w stanie zgromadzić kwotę 100 zł. Wystarczyłoby gdyby w każdym miesiącu odkładał zaledwie 10 zł. Ponadto należy stwierdzić, że sytuacja finansowa pozwanego nie może być bardzo zła skoro było go stać na wynajęcie profesjonalnego pełnomocnika reprezentującego go w tej sprawie.

Mając zatem na uwadze, że pozwany nie wykazał, iż w chwili obecnej jego sytuacja materialna nie pozwala na poniesienie opłaty sądowej od wniosku o uzasadnienie wyroku, na podstawie art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. nr 167, poz. 1398) a contrario należało oddalić jego wniosek.

Referendarz sądowy P. P.

UZASADNIENIE

Pozwany W. M. złożył w dniu 31.08.2020 r. wniosek o uzasadnienie wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 20.08.2020 r. oraz zwrócił się o zwolnienie go od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od tego wniosku. W złożonym oświadczeniu o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania podał, że jedynym jego źródłem utrzymania jest dochód z umowy zlecenia w wysokości 150 zł miesięcznie. Wskazał również, że na jego

wydatki składają się: alimenty (500 zł), opłata za mieszkanie (150 zł) i opłata za telefon (25 zł). Ponadto poinformował, że ma do spłaty kredyt w kwocie 50.000 zł.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy postanowieniem z dnia 03.09.2020 r. oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie od opłaty od wniosku o uzasadnienie wyroku.

W ustawowym terminie pozwany złożył wniosek o uzasadnienie tego postanowienia referendarza.

W ocenie referendarza należy wskazać, że zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. nr 167, poz. 1398) zwolnienia od kosztów sądowych domagać się może osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Zasadą, wyrażoną w cytowanym przepisie jest, że strona ma obowiązek uiścić koszty sądowe. Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi wyjątek od tej zasady i tak też należy ją traktować. Może ona znaleźć zastosowanie wyłącznie w sytuacjach, gdyby uiszczenie kosztów sądowych doprowadziło do uszczerbku koniecznego utrzymania wnioskującej o zwolnienie strony i jej rodziny. W związku z takim charakterem i podstawowym celem tego przepisu, jakim jest zapewnienie prawa do sądu osobom rzeczywiście ubogim, nie można interpretować go rozszerzająco.

Referendarz ustalił, iż jakkolwiek W. M. uzyskuje stosunkowo niewielkie dochody oraz comiesięcznie ponosi nieproporcjonalnie wysokie wydatki, to jednak było go stać na wynajęcie profesjonalnego pełnomocnika w osobie adw. P. K..

Wobec powyższego ustalenia należy stwierdzić, że zobowiązania kredytowe ciężące na pozwanym nie stanowią wydatku, a w szczególności wydatku koniecznego, utrzymania rodziny. W takiej sytuacji, z jaką mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie, aktualność zachowuje stanowisko Sądu Najwyższego, który stwierdził, że dla wydatków związanych z prowadzeniem procesu strona powinna znaleźć pokrycie w swych dochodach przez odpowiednie ograniczenie innych wydatków nie będących niezbędnymi dla utrzymania (tak SN z dnia 24 lipca 1980 r., (...), Lex 8257). Nie może być tak, że strona rozdziela swoje dochody, nawet na obiektywnie ważne cele, jednak nie związane bezpośrednio z utrzymaniem rodziny, a co za tym idzie nie stanowią one wydatków koniecznych dla utrzymania siebie i swojego gospodarstwa domowego, o czym mowa w powołanym przepisie, a następnie domaga zwolnienia się od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych. Trzeba mieć na uwadze fakt, że art. 113 § 1 k.p.c. ma na względzie sytuację, w której z przyczyn od strony nienależnych, nie jest ona w stanie ponieść kosztów sądowych (SN z 20 października 1980 r., I CZ 126/80, Lex 8272). Natomiast konieczności ponoszenia kosztów zaciągniętych przez stronę zobowiązań nie można zaliczyć do kategorii przyczyn niezależnych. Stanowi ona konsekwencję gospodarowania przez strony procesu dostępnymi dla nich środkami finansami, którymi nie można obciążać państwa w sytuacji, gdy nie jest to absolutnie niezbędne. W ocenie Sądu zadłużenie się do granic możliwości i wytrzymałości budżetu gospodarstwa domowego jest wyłącznie wynikiem wyborów dokonanych przez pozwanego i jego własnych decyzji finansowych. W szczególności nie jest koniecznym zadłużanie się na takie kwoty, które uniemożliwiają realizację jakichkolwiek innych celów finansowych.

Także należy podkreślić, że skoro W. M. był w stanie zgromadzić środki finansowe na wynajęcie pełnomocnika, to nie powinien również mieć problemów z zebraniem znacznie niższej kwoty potrzebnej do opłacenia wniosku o uzasadnienie wyroku. Nie można zaakceptować takiej sytuacji, że pozwany dokonuje wyboru które spośród obciążających go kosztów procesu poniesie samodzielnie, a które mają obciążyć Skarb Państwa.

W. M. już w dniu 02.10.2019 r. dowiedział się o toczącym się przeciwko niemu procesie cywilnym o zapłatę i dlatego do chwili złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku z dnia 20.08.2020 r., miał ponad 10 miesięcy na zebranie pieniędzy potrzebnych na prowadzenie tej sprawy cywilnej. Pozwany powinien się liczyć z tym, że podejmowane przez niego czynności procesowe mogą wiązać się z koniecznością uiszczenia opłat sądowych

i dlatego powinien dokonać oszczędności w celu zebrania potrzebnych funduszy. Trzeba stwierdzić, że nawet przy stosunkowo skromnych środkach finansowych, którymi dysponuje przez wspomniany okres 10 miesięcy był on w stanie zgromadzić kwotę 100 zł. Wystarczyłoby gdyby w każdym miesiącu odkładał zaledwie 10 zł.

Mając zatem na uwadze, że pozwany nie wykazał, iż w chwili obecnej jego sytuacja materialna nie pozwala na poniesienie opłaty sądowej od wniosku o uzasadnienie wyroku, na podstawie art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. nr 167, poz. 1398) a contrario należało oddalić jego wniosek.

Referendarz sądowy P. P.